

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43CoCsp/11/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120423639
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miriam Kamenská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6120423639.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Miriam Kamenskej, členov senátu JUDr. Mariána Blahu a JUDr. Márie Kubincovej, PhD. v právnej veci žalobcu Silverside, a.s., IČO: 50 052 560, so sídlom Plynárenská 7B, 821 09 Bratislava v konaní zast. VIVID LEGAL, s.r.o., IČO: 36 807 915, so sídlom Plynárenská 7A, 821 09 Bratislava proti žalovanému R. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX/XXX, Q., zast. zák. zástupcom T. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX, XXX XX F. o zaplatenie 9.551,15 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu Okresného súdu Brezno č. k. 2Csp/53/2021-120 zo dňa 1. decembra 2021, takto

rozhodol:

I. Odvolanie žalobcu proti výroku I. rozhodnutia Okresného súdu Brezno č. k. 2Csp/53/2021-120 zo dňa 1. decembra 2021 o d m i e t a .

II. Rozhodnutie Okresného súdu Brezno č. k. 2Csp/53/2021-120 zo dňa 1. decembra 2021 vo výroku II. m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu v sume 607,55 Eur, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia a v zostávajúcej časti rozhodnutie vo výroku II. p o t v r d z u j e .

III. Rozhodnutie Okresného súdu Brezno č. k. 2Csp/53/2021-120 zo dňa 1. decembra 2021 vo výroku III. m e n í tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 57,24%, do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania.

IV. Žalovanému p r i z n á v a proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 54,20%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozhodnutím súd prvej inštancie vo výroku I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6.908,04 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 169,63 Eur od 13.01.2018 do 15.01.2018, zo sumy 169,63 Eur od 13.02.2018 do 14.02.2018, zo sumy 169,63 Eur od 13.03.2018 do 19.03.2018, zo sumy 169,63 Eur od 13.04.2018 do 16.04.2018, zo sumy 169,63 Eur od 13.05.2018 do 12.06.2018, zo sumy 169,63 Eur od 13.06.2018 do 13.07.2018, zo sumy 122,84 Eur od 14.07.2018 do 10.08.2018, zo sumy 169,63 Eur od 13.07.2018 do 10.08.2018, zo sumy 122,84 Eur od 11.08.2018 do zaplatenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.08.2018 do zaplatenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.09.2018 do zaplatenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.10.2018 do zaplatenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.11.2018 do zaplatenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.12.2018 do zaplatenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.01.2019 do zaplatenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.02.2019 do zaplatenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.03.2019 do zaplatenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.04.2019 do zaplatenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.05.2019 do zaplatenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.06.2019 do zaplatenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.07.2019 do zaplatenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.08.2019 do zaplatenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.09.2019 do zaplatenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.10.2019 do zaplatenia, zo sumy 169,63

Eur od 13.11.2019 do zaplataenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.12.2019 do zaplataenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.01.2020 do zaplataenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.02.2020 do zaplataenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.03.2020 do zaplataenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.04.2020 do zaplataenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.05.2020 do zaplataenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.06.2020 do zaplataenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.07.2020 do zaplataenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.08.2020 do zaplataenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.09.2020 do zaplataenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.10.2020 do zaplataenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.11.2020 do zaplataenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.12.2020 do zaplataenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.01.2021 do zaplataenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.02.2021 do zaplataenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.03.2021 do zaplataenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.04.2021 do zaplataenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.05.2021 do zaplataenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.06.2021 do zaplataenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.07.2021 do zaplataenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.08.2021 do zaplataenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.09.2021 do zaplataenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.10.2021 do zaplataenia, zo sumy 169,63 Eur od 13.11.2021 do zaplataenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 7,- Eur, všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia. Vo výroku II. žalobu vo zvyšku zamietol. Vo výroku III. uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 44,54%, do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania.

2. V odôvodnení uviedol, že návrhom podaným v upomínacom konaní dňa 06.11.2020 sa žalobca domáhal od žalovaného zaplataenia sumy 9.551,15 Eur s príslušenstvom a nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky vo výške 17,- Eur. Návrh odôvodnil tým, že dňa 13.10.2017 uzatvoril so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere na refinancovanie č. 164873392, na základe ktorej poskytol žalovanému úver vo výške 6.500,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal úver vrátiť formou mesačných splátok po 169,63 Eur. Žalovaný sa dostal do omeškania so splátkami, preto ho žalobca upomienkami č. 1 zo dňa 19.03.2018, 19.05.2018, 19.06.2018 vyzval na zaplataenie dlžnej mesačnej splátky a na úhradu nákladov za vystavenie upomienok v zmysle Sadzobníka poplatkov. Poslednou výzvou zo dňa 16.08.2018 vyzval žalobca žalovaného na zaplataenie dlžnej mesačnej splátky a súčasne ho upozornil na možnosť zosplataenia celého dluhu. Listom zo dňa 11.08.2020 žalobca oznámil žalovanému, že pristupuje k zosplataeniu pohľadávky, toto oznámenie žalovaný prevzal dňa 31.08.2020. Žalovaná suma vo výške 9.551,15 Eur pozostáva z dlžnej istiny ku dňu zosplataenia v sume 5.974,35 Eur, zmluvných úrokov do zosplataenia v sume 2.969,25 Eur a zo zmluvnej pokuty v sume 607,55 Eur. Náklady spojené s uplatnením pohľadávky predstavujú náklady za upomienky č. 1 (3 x 3,- Eur) a za poslednú výzvu (1 x 4,- Eur).

3. V upomínacom konaní bol vydaný platobný rozkaz sp. zn. 38Up/245/2020 zo dňa 26.11.2020, ktorý sa žalovanému nepodarilo doručiť do vlastných rúk. Žalobca navrhol pokračovať v konaní na príslušnom súde, čím došlo zo zákona k zrušeniu platobného rozkazu podľa § 10 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní a vec bola postúpená na ďalšie konanie súdu prvej inštancie.

4. Súd prvej inštancie zistil, že rozhodnutím Okresného súdu Brezno č. k. 8Ps/15/2019-100 zo dňa 14.01.2020 bola obmedzená spôsobilosť žalovaného na právne úkony a za opatrovníka na právne úkony, na ktoré je nespôsobilý, mu bola ustanovená T. H..

5. Žalovaný sa v určenej lehote k žalobe nevyjadril.

6. Súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania považoval za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 13.10.2017 uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere na refinancovanie č. 164873392, na základe ktorej žalobca žalovanému poskytol úver vo výške 6.500,- Eur a žalovaný sa zaviazal poskytnuté finančné prostriedky vrátiť spolu s dohodnutým úrokom v mesačných splátkach. Žalobca mal pri uzatváraní aj plnení zmluvy postavenie dodávateľa a na strane dlžníka vystupoval žalovaný ako spotrebiteľ, a teda šlo o zmluvu spotrebiteľskú a zároveň šlo o poskytnutie spotrebiteľského úveru v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Preskúmaním Zmluvy súd prvej inštancie dospel k záveru, že bola uzatvorená platne a obsahuje všetky zákonné náležitosti.

7. Súd prvej inštancie následne vyhodnocoval zákonné podmienky zosplataenia úveru a uviedol, že žalobca preukázal, že žalovaný splátky úveru riadne a včas nesplácal a uhradil len 1.234,20 Eur (od 12.12.2017 do 10.08.2018), čo predstavuje necelých 8 splátok. Z uvedeného dôvodu žalobcu pristúpil k zosplataeniu úveru ku dňu 11.08.2020, ku ktorému dňu bolo splatných 32 splátok a k

čomu bol podľa čl. IX. bod 3 Zmluvy oprávnený. Súd prvej inštancie poukázal na to, že v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka len v prípade dodržania postupu ustanoveného v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a teda len v prípade: 1) ak je spotrebiteľ v omeškaní so zaplatením niektorej splátky, 2) omeškanie s touto splátkou trvá viac ako 3 mesiace a 3) v súvislosti s touto splátkou bol súčasne veriteľom upozornený na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní, pričom 4) právo na zosplatnenie musí veriteľ uplatniť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Žalobca predložil dôkazy v podobe samotného Oznámenia o zosplatnení zo dňa 11.08.2020 a výzvy zo dňa 16.06.2018 a zo dňa 17.07.2018, v ktorých žalovaného upozornil na možnosť úver predčasne zosplatniť. Ak k zosplatneniu úveru malo dôjsť ku dňu 11.08.2020, k danému dňu musel byť žalovaný v omeškaní so zaplatením splátky viac ako 3 mesiace a zároveň v súvislosti s omeškanou splátkou musel byť vopred, v lehote nie kratšej ako 15 dní, upozornený na zosplatnenie úveru. V okolnostiach daného prípadu tak mohol žalobca pristúpiť k zosplatneniu úveru pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 12.04.2020 (splatnosť 12.04.2020 + 3 mesiace omeškania (12.05.2020, 12.06.2020, 12.07.2020) + možnosť zosplatnenia do najbližšej splátky splatnej dňa 12.08.2020, t.j. možnosť zosplatniť úver do 11.08.2020). Vo vzťahu k tejto splátke však súdu prvej inštancie nepredložil ani neoznačil listinný dôkaz - výzvu na zaplatenie danej splátky s upozornením na zosplatnenie pre neuhradenie tejto splátky.

8. Súd prvej inštancie potom musel konštatovať, že zosplatnenie nebolo uskutočnené v súlade so zákonom. Žalovanému tak zostalo právo splácať poskytnutý úver v splátkach v zmysle Zmluvy, a to vždy k 12. dňu v mesiaci až do úplného zániku Zmluvy, a preto súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6.908,04 Eur, t.j. splatné neuhradené splátky ku dňu rozhodnutia súdu (splátky č. 9 až č. 48 [40 x 169,63] + neuhradenú časť splátky č. 8 vo výške 122,84 Eur) a pretože sa žalovaný s nesplnením splátok dostal do omeškania, priznal žalobcovi úrok z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne z jednotlivých splátok.

9. Súd prvej inštancie žalobcovi priznal aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 7,- Eur, a to za vystavenie 1. listovej upomienky pri oneskorenej úhrade vo výške 3,- Eur a za oznámenie o zosplatnení pohľadávky vo výške 4,- Eur v zmysle predloženého Sadzovníka, v ktorom sa výslovne uvádza, že žalobca má nárok na poplatok len za 1. upomienku a len za oznámenie o zosplatnení a z ktorého nevyplýva, že by žalobcovi prislúchal poplatok za každú upomienku.

10. Pokiaľ šlo o žalobcom uplatnenú zmluvnú pokutu, podľa súdu prvej inštancie niet pochyb o tom, že táto zmluvná podmienka nebola dohodnutá individuálne, je súčasťou formulárovej zmluvy vypracovanej veriteľom, dlžník do jej znenia zasiahnuť nemohol. Preskúmaním Zmluvy súd prvej inštancie zistil, že zmluvná pokuta bola dojednaná jednostranne, keďže pre prípad porušenia zmluvných povinností veriteľovi žiadna zmluvná pokuta nehrozí, a teda v prípade porušenia zmluvných povinností môže byť sankcionovaná iba jedna strana zmluvy, a to žalovaný ako spotrebiteľ, čo spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Súd prvej inštancie preto posúdil ustanovenie článku IX. ods. 1, 2 Zmluvy ako neprijateľnú podmienku v spotrebiteľských zmluvách, ktorá je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou a žalobcovi zmluvnú pokutu nepriznal.

11. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) s tým, že žalobca sa domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 9.568,15 Eur, súd mu priznal sumu 6.915,04 Eur, čo predstavuje úspech žalobcu v rozsahu 72,27%. Vo zvyšku súd žalobu zamietol, a teda úspech žalovaného predstavuje sumu 2.653,11 Eur, t.j. 27,73%. Nárok na náhradu trov konania tak má úspešnejší žalobca, a to v rozsahu 44,54% (72,27% - 27,73%).

12. V zákonom stanovenej lehote podal žalobca proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie odvolanie z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f), g), h) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Mal za to, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby odvolací súd výrok I., výrok II. a výrok III. rozhodnutia súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe v plnom rozsahu vyhovie a zároveň prizná žalobcovi nárok na náhradu trov konania. V prípade, ak by odvolací súd dospel k záveru, že nie

je dôvod na zmenu rozhodnutia navrhol, aby odvolací súd výrok I., výrok II. a výrok III. rozhodnutia súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

13. Žalobca v odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie spôsobom, ktorým viedol pojednávanie, žalobcovi odňal možnosť reagovať na skutočnosti podstatné pre rozhodnutie vo veci a následne vydal prekvapivé rozhodnutie, ktoré nereflektuje reálny skutkový ani právny stav v danej veci a žalobca sa o dôvodoch, ktoré viedli k vydaniu rozhodnutia, dozvedel prvýkrát až z odôvodnenia rozhodnutia. Súd prvej inštancie svojim procesným postupom a spôsobom vedenia pojednávania porušil ustanovenie § 181 ods. 2 CSP a v nadväznosti na vyjadrenie súdu prvej inštancie prezentované v obsahu predbežného právneho posúdenia tak, ako to uviedol aj v zápisnici, nebolo možné dedukovať, ako súd prvej inštancie predbežne právne posúdil žalobcom uplatnený nárok. S poukazom na názor právnej teórie, najmä s poukazom na to, že v sporovom konaní súd nevykonáva dôkazy na preukázanie nesporných skutkových tvrdení strán, žalobca vzhľadom na obsah predbežného právneho posúdenia súdu prvej inštancie predpokladal, že v konaní nie je potrebné navrhovať vykonanie ďalších dôkazov, nakoľko sa žalobca k sporným skutočnostiam dostatočne vyjadril v obsahu svojich predchádzajúcich podaní, čím súdu prvej inštancie dostatočne preukázal svoj tvrdený nárok. Zákonný zástupca žalovaného navyše žalobcom uplatnený nárok vecne nerozporoval a v tejto súvislosti žalobca poukázal aj na ustanovenie § 151 ods. 1 CSP. Ak by žalobca mal vedomosť, že súd prvej inštancie nepovažuje nárok žalobcu za dostatočne preukázaný, resp. uplatnený v súlade so zákonom, žalobca by súdu prvej inštancie preukázal všetky skutočnosti, ktoré svedčia o dôvodnosti podanej žaloby. Žalobca poukázal aj na dlhodobu ustálenú judikatúru súdov a vyšších súdnych autorít s dôrazom na to, že inštitucionálne garantovaná možnosť dotknutých osôb návrhmi a námietkami účinne participovať na súdnom procese patrí medzi elementárne pravidlá súdneho riešenia sporov.

14. Žalobca mal v odvolaní za to, že posúdenie mimoriadneho zosplatnenia úveru ako neplatného právneho úkonu je nesprávne a vychádza z nesprávnych skutkových zistení súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu skutkovému záveru, že úver bol zosplatnený kvôli splátke splatnej dňa 12.04.2020 a uvedený skutkový záver nevyplýva zo žiadneho vykonaného dôkazu, ani z tvrdení žiadnej zo sporových strán. Zo žalobcom predložených dôkazov je zrejmé, že úver bol zosplatnený v dôsledku omeškania žalovaného s úhradou splátky splatnej dňa 12.08.2018 a vo vzťahu k uvedenému poukazuje žalobca na text Oznamenia o zosplatnení uvedený na strane 1, ods. 3, pričom z obsahu Poslednej výzvy a z Prehľadu platieb je potom zrejmé, že žalovaný bol ku dňu 16.08.2018 v omeškaní s úhradou splátky splatnej dňa 12.08.2018. Je preto zrejmé, že medzi splatnosťou splátky, pre ktorú bol úver žalobcom zosplatnený, t.j. splátka splatná dňa 12.08.2018 a vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru dňa 16.08.2020 uplynula doba dlhšia ako 3 mesiace, a preto podmienka pre riadne zosplatnenie úveru vyplývajúca z § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka bola nepochybne splnená. Žalobca sa ďalej v texte odvolania vyjadruje k aplikácii § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorý je potrebné posudzovať ako lex specialis vo vzťahu k § 565 Občianskeho zákonníka a žalobca má za to, že na strane zákonodarcu došlo k chybe, keď v ustanovení § 565 Občianskeho zákonníka ponechal pôvodné znenie vrátane jeho druhej vety a podľa žalobcu druhú vetu § 565 Občianskeho zákonníka pri spotrebiteľských zmluvách použiť nemožno. Je preto právom nie povinnosťou žalobcu vyhlásiť mimoriadnu (predčasnú) splatnosť úveru, a to bez časového obmedzenia, čo podporuje tiež účel prijatej novely zákona, ktorou bolo ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka zapracované do právneho poriadku a ktorá mala zamedziť zneužívaniu predčasnej splatnosti pohľadávok. Pretože žalobca preukázal, že zákonná podmienka platnosti zosplatnenia vyplývajúca z § 53 ods. 9 Obchodného zákonníka bola splnená a zároveň ako aj sám súd prvej inštancie uviedol, všetky ostatné náležitosti pre uskutočnenie platného zosplatnenia boli splnené, zosplatnenie bolo vykonané platne a plne v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Žalobca vzhľadom na uvedené namieta tiež závery súdu prvej inštancie, v dôsledku ktorých v časti nepriznal žalobcovi ním uplatňované nároky.

15. Žalobca v odvolaní namietal aj závery súdu prvej inštancie týkajúce sa zmluvnej pokuty a mal za to, že odôvodnenie súdu prvej inštancie je v tejto časti nepreskúmateľné a svojvoľné a zmluvná pokuta je dojednaná plne v súlade so zákonom. Výška zmluvnej pokuty je uplatnená v súlade s Nariadením vlády SR č. 87/1955 Z.z., resp. dojednanie o zmluvnej pokute doslovne kopíruje ustanovenia Nariadenia. Ani samotný Občiansky zákonník nezakazuje dojednanie zmluvnej pokuty a dojednanie o zmluvnej pokute sa nenachádza ani pri výpočte neprijateľných podmienok a aj Najvyšší súd SR judikuje, že dojednanie zmluvnej pokuty vo formulárových a spotrebiteľských zmluvách je prípustné. O tom, že zmluvná pokuta,

ktorá je dojednaná v zmluvnej dokumentácii žalobcu, je primeraná, svedčí napr. aj rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Co/70/2019-207 zo dňa 14.11.2019.

16. Žalobcovi nebolo v odvolaní zrejmé, na základe čoho dospel súd prvej inštancie k záveru, že má nárok na zaplatenie poplatku len vo vzťahu k jednej upomienke č. 1 a len vo vzťahu k jednej poslednej výzve počas trvania celého záväzkového vzťahu medzi žalobcom a žalovaným a takýto výklad je nesprávny a nevyplýva zo žiadnych dôkazných prostriedkov. Je bežnou praxou, že dlžník sa dostane do omeškania s úhradou niektorej splátky úveru, veriteľ vyzve dlžníka na úhradu, čím chráni aj najlepší záujem dlžníka, ktorému v prípade úhrady omeškanej splátky nevznikajú ďalšie sankcie z omeškania. Dlžník splátku uhradí a následne v budúcnosti sa môže opäť dostať do omeškania s úhradou niektorej splátky a v takom prípade je opäť vyzvaný na plnenie prostredníctvom Upomienky č. 1 alebo v krajných prípadoch Poslednou výzvou. Podľa názoru žalobcu je teda logické, že žalobca si za každú takúto upomienku účtuje poplatok v súlade so Sadzobníkom poplatkov. Sadzobník poplatkov je dokument, s ktorým vyjadril žalovaný súhlas pri podpise Zmluvy, bol tiež schválený zo strany Národnej banky Slovenska. Výklad súdu prvej inštancie z obsahu Sadzobníka poplatkov nevyplýva, nie je ani v súlade s účelom tohto dokumentu a inštitútu upomienok.

17. Žalobca napokon v odvolaní namietal, že z dôvodu procesného pochybenia súdu prvej inštancie nemohol použiť prostriedky procesnej obrany a procesného útoku týkajúce sa existujúcej ustálenej rozhodovacej praxe vo vzťahu k zmluvnej dokumentácii žalobcu, v ktorej súdy nezistili existenciu neprijateľných zmluvných podmienok. Súd prvej inštancie sa výrazne odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov Slovenskej republiky v obdobných veciach a svoj odklon nijakým spôsobom neodôvodnil. Žalobca v tomto kontexte poukázal na rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 1CoPr/1/2019 zo dňa 05.09.2019 a na celkom 19 rozhodnutí iných okresných súdov s tým, že všetky konštatované súdne rozhodnutia judikovali súladnosť zmluvnej dokumentácie žalobcu s príslušnými právnymi predpismi. Na základe článku 2 ods. 2 CSP je teda nepochybné, že súd prvej inštancie sa svojim rozhodnutím bez náležitého odôvodnenia od uvedenej ustálenej rozhodovacej praxe odklonil a týmto konaním výrazne porušil princíp právnej istoty.

18. Zákonná zástupkyňa žalovaného vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že so sumou 9.551,15 Eur naďalej nesúhlasí, nakoľko tieto úroky sú veľmi veľké a ako sa vyjadrili aj na súde, sú hodné úzery. Je si plne vedomá, že žalovaný si zobral pôžičku, avšak nie v takej sume, nakoľko len úroky sú takmer štvrtina zo sumy. Chcú požiadať o splátkový kalendár a splácať úver maximálne 100,- Eur mesačne, keďže žalovaný je čiastočne invalid a s jeho zdravotnými problémami nik nerátal.

19. Žalobca v odvolacej replike uviedol, že zmluvný úrok tvorí jedinou odplatu za poskytnutie spotrebiteľského úveru a výška zmluvného úroku bola vypočítaná pomocou vzorca pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 246/2006 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. V článku II. Zmluvy bola ročná percentuálna miera nákladov dohodnutá vo výške 20,24%. Najvyššia prípustná výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru v čase uzatvorenia Zmluvy bola stanovená ministerstvom financií vo výške 20,24%. Výška dohodnutej ročnej percentuálnej miery nákladov teda neprekročila stanovenú maximálnu prípustnú výšku odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru. Z uvedeného explicitne vyplýva, že ak je výška percentuálnej miery nákladov v súlade so zákonom, výška zmluvného úroku musí byť tiež. Žalobca bol v konaní pred súdom prvej inštancie naklonený riešeniu sporu zmierlivou cestou, avšak žalovaný nijakým spôsobom neprejavil záujem uzatvoriť so žalobcom zmluvu. Žalobca vzhľadom na výšku splátky, ktorá bola v Zmluve dohodnutá, súhlasí s najnižšou mesačnou splátkou vo výške 100,- Eur, pokiaľ žalovaný uzná dlh v plnom rozsahu spolu s nárokom žalobcu na náhradu trov konania vo výške 100%.

20. Žalovaný odvoláciu dupliku neuplatnil.

21. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací bol pri rozhodovaní o odvolaní viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 CSP). Pretože nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval to dôležitý verejný záujem, na prejednanie odvolania odvolací súd pojednávanie nenariadil (§ 385 ods. 1 CSP). Odvolací súd rozsudok verejne vyhlásil dňa 26.05.2022, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Krajského súdu v Banskej Bystrici (§ 378 ods. 1 a § 219 ods. 1, 3 CSP).

22. Odvolací súd dokazovanie nezopakoval a nedoplnil, preto bol podľa § 383 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie.

23. Z obsahu spisu súdu prvej inštancie vyplýva, že dňa 13.10.2017 žalobca ako veriteľ a žalovaný ako spotrebiteľ uzavreli v písomnej forme Zmluvu o spotrebiteľskom úvere na refinancovanie č. 164873392 (ďalej len „Zmluva“), ktorej predmetom bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru na splatenie iných záväzkov spotrebiteľa špecifikovaných v zmluve.

V zmluve sú uvedené nasledovné údaje: poskytnutá čiastka úveru 6.500,- Eur, počet splátok 60, výška pravidelnej splátky 169,63 Eur, splatnosť pravidelnej splátky 12. deň v mesiaci, dátum splatnosti prvej splátky 12.12.2017, termín konečnej splatnosti úveru 12.11.2022, celková čiastka na zaplatenie 10.177,80 Eur, úroková sadzba 19,28% ročne, RPMN 20,24%, priemerná RPMN 13,74%, odplata 19,28%, doba trvania zmluvy na dobu určitú do 12.11.2022, úroková sadzba pre prípad omeškania 5% ročne.

Podľa čl. II bod 5 Zmluvy dlžník je povinný riadne a včas splácať pravidelnú mesačnú splátku, ktorá zahŕňa časť určenú na splácanie istiny a časť určenú na splácanie úrokov, ako je určené v tejto Zmluve. Podľa čl. IX bod 1 Zmluvy, ak sa dlžník dostane do omeškania so splácaním pravidelných splátok alebo ich časti podľa tejto Zmluvy, veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania.

Podľa čl. IX. bod 2 Zmluvy zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmú presahovať maximálnu výšku stanovenú nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. v platnom znení, t.j. priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru. Ak tieto sankcie za omeškание dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, nasledujúce sankcie za omeškание od nasledujúceho dňa nesmú prevýšiť úroky z omeškания podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z..

Podľa čl. IX. bod 3 Zmluvy, ak sa dlžník dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek pravidelnej splátky alebo jej časti podľa tejto Zmluvy po dobu dlhšiu ako tri mesiace, veriteľ má právo vyhlásiť okamžitú splatnosť všetkých splátok, ktoré sa podľa Zmluvy mali stať splatnými v budúcnosti a požadovať ich úhradu (tzv. zosplatenie úveru).

Podľa čl. XII bod 3 Zmluvy súčasťou tejto Zmluvy je aj Sadzobník poplatkov, ktorý dlžník preberá pri podpise zmluvy.

V čl. XIV. Zmluvy je špecifikovaný splátkový kalendár uvedením čísla pravidelnej splátky, dátumu splatnosti, výšky pravidelnej splátky, časti určenej na splatenie istiny úveru a časti určenej na splatenie úroku.

24. Podľa dokumentu označeného Platobná disciplína bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 6.500,- Eur a žalovaný uhradil v období od 12.12.2017 do 10.08.2018 splátky vo výške 1.234,20 Eur.

25. Upomienkou č. 1 zo dňa 19.03.2018 žalobca upozornil žalovaného, že dňa 12.03.2018 uplynul dátum splatnosti splátky vo výške 169,63 Eur a vyzval ho na jej zaplatenie spolu s poplatkom za upomienku vo výške 3,- Eur v lehote do 3 dní od doručenia upomienky. Žalovaný upomienku v odbernej lehote neprevzal.

26. Upomienkou č. 1 zo dňa 19.05.2018 žalobca upozornil žalovaného, že dňa 12.05.2018 uplynul dátum splatnosti splátky vo výške 169,63 Eur a vyzval ho na jej zaplatenie spolu s poplatkom za upomienku vo výške 3,- Eur v lehote do 3 dní od doručenia upomienky. Žalovaný upomienku prevzal dňa 24.05.2018.

27. Upomienkou č. 1 zo dňa 19.06.2018 žalobca upozornil žalovaného, že dňa 12.06.2018 uplynul dátum splatnosti splátky vo výške 169,63 Eur a vyzval ho na jej zaplatenie spolu s poplatkom za upomienku vo výške 3,- Eur v lehote do 3 dní od doručenia upomienky. Žalovaný upomienku prevzal dňa 22.06.2018.

28. Poslednou výzvou zo dňa 16.06.2018 žalobca žalovaného upozornil, že neeviduje úhradu mesačných splátok vo výške 292,47 Eur. Žalovaného vyzval na zaplatenie sumy 318,92 Eur pozostávajúcej z dlžných splátok vo výške 292,47 Eur, úroku z omeškania, zmluvnej pokuty a poplatkov za výzvy a upomienky, a to do 3 dní od doručenia poslednej výzvy. Zároveň žalovaného upozornil na možnosť zosplatenia celého dlhu.

29. Poslednou výzvou zo dňa 17.07.2018 žalobca žalovaného upozornil, že neviduje úhradu mesačných splátok vo výške 292,47 Eur. Žalovaného vyzval na zaplatenie sumy 311,46 Eur pozostávajúcej z dlžných splátok vo výške 292,47 Eur, úroku z omeškania, zmluvnej pokuty a poplatkov za výzvy a upomienky, a to do 3 dní od doručenia poslednej výzvy. Zároveň žalovaného upozornil na možnosť zosplatnenia celého dlhu. Žalovaný výzvu prevzal dňa 20.07.2018.

30. Listom zo dňa 11.08.2020 žalobca žalovanému oznámil, že pristupuje k zosplatneniu pohľadávky ku dňu 11.08.2020 a žalovaného vyzval na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 9.641,38 Eur do 14 dní od doručenia oznámenia.

31. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

32. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku,

33. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

34. Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

35. Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

36. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

37. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

38. Podľa § 3a ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru.

39. Podľa § 3a ods. 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. za sankcie podľa odseku 1 sa považujú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov.

40. Podľa § 3a ods. 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ak sankcie podľa odseku 1 dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, následné sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú prevýšiť úroky z omeškania podľa tohto nariadenia vlády.

41. Odvolanie je riadnym opravným prostriedkom, ktorým sa strana sporu domáha, aby odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým bolo rozhodnuté o právach alebo povinnostiach strany sporu. Pred rozhodnutím o odvolaní je odvolací súd povinný tiež preskúmať, či odvolanie bolo podané oprávnenou osobou. Pretože podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané a obsah rozhodnutia vyslovený vo výroku I. napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je vydaný v neprospech žalobcu ako odvolateľa, keďže týmto výrokom došlo k čiastočnému vyhovneniu žalobe, odvolací súd podľa § 386 písm. b) CSP odvolanie žalobcu proti výroku I. rozhodnutia súdu prvej inštancie odmietol ako odvolanie podané neoprávnenou osobou.

42. Následne odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu a z dôvodov uvedených žalobcom v odvolaní a dospel k záveru, že odvolanie je čiastočne dôvodné, pretože súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že dojednanie o zmluvnej pokute je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

43. Odvolací súd sa podľa § 387 ods. 2 CSP v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a s poukazom na obsahové vymedzenie podaného odvolania dopĺňa ďalšie dôvody, pričom v zmysle § 387 ods. 3 CSP sa zaoberá aj podstatnými skutočnosťami, s ktorými sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie nevysporiadal.

44. Žalobca v odvolaní namietal záver súdu prvej inštancie, že úver bol zosplatený pre splátku splatnú dňa 12.04.2020 a že zosplatenie nebolo uskutočnené v súlade so zákonom a mal za to, že z dôkazov žalobcu je zrejmé, že úver bol zosplatený v dôsledku omeškania žalovaného s úhradou splátky splatnej dňa 12.08.2018 a tiež mal za to, že bola splnená zákonná podmienka platnosti zosplatenia vyplývajúca z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, teda uplynula doba dlhšia ako 3 mesiace a zároveň boli splnené aj všetky ostatné náležitosti pre uskutočnenie platného zosplatenia v zmysle ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka, pričom podľa žalobcu druhú vetu ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka pri spotrebiteľských zmluvách použiť nemožno.

45. Ak ide o plnenie v splátkach, ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka dáva veriteľovi možnosť pre nesplnenie niektorej splátky žiadať o zaplatenie celej pohľadávky, toto právo však môže veriteľ podľa § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. V prípade plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, dodávateľ (veriteľ) môže podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka uplatniť právo žiadať zaplatenie celej pohľadávky najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka teda určuje lehoty a postupy na uplatnenie práva veriteľa zosplatiť úver pre nesplnenie niektorej splátky v prípade záväzkových vzťahov, ktoré vznikli na základe spotrebiteľskej zmluvy. Z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ale ani z iného zákonného ustanovenia však nevyplýva, že pri zosplatení plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, sa okrem podmienok podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, t.j. uplynutie 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a súčasné upozornenie spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, nemá aplikovať aj podmienka podľa § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka, t.j. že toto právo môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Právo vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru je totiž časovo obmedzené do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky aj preto, aby veriteľ toto právo nemohol využiť inokedy, a to napríklad v čase, kedy už dlžník splátku, síce s omeškaním, ale uhradí. Veriteľovi preto patrí právo na predčasné zosplatenie úveru zo spotrebiteľskej zmluvy len do tej najbližšej splátky úveru, ktorá nasleduje po uplynutí 3 mesiacov od omeškania s úhradou omeškanej splátky za predpokladu, že zároveň spotrebiteľ ako dlžník bol upozornený v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatnenia predčasného zosplatenia úveru.

46. Keďže zákonodarca v ustanovení § 565 Občianskeho zákonníka upravil, že „môže“ veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky, ide o právo, nie povinnosť veriteľa, čo znamená, že ak veriteľ toto svoje právo do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky nevyužije, môže ho opätovne využiť len vtedy, keď opäť budú v budúcnosti splnené všetky zákonné podmienky pre jeho realizáciu. Aj podľa rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít splatnosť celej pohľadávky (strata výhody splátok) nenastáva priamo

zo zákona, ale záleží od veriteľa, či toto právo uplatní a vyzve dlžníka na zaplatenie celého zvyšku pohľadávky (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28.02.2008, sp. zn. 4Cdo/75/2007).

47. Pokiaľ žalobca v odvolaní uvádzal, že ak by chcel splniť podmienku uplynutia troch mesiacov od omeškania žalovaného so zaplatením splátky, pri pravidelných mesačných splátkach by objektívne nemohol splniť lehotu na uplatnenie práva do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, odvolací súd udáva, že zákonodarca v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravil, kedy môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a zákonodarca síce upravil, že toto právo môže veriteľ uplatniť, keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, z takejto zákonnej dikcie však nevyplýva, že 15-dňová lehota môže začať plynúť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, ale spojkou „a“ a slovným spojením „keď súčasne“ zákonodarca vyjadril, že ide o kumulatívne zákonné podmienky, a preto pre účinné zosplatnenie pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy sa vyžaduje súčasné splnenie všetkých podmienok ku dňu uplatnenia práva veriteľa úver zosplatniť.

48. Odvolací súd preto súhlasí so žalobcom, že vyhlásenie mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru je právom, nie povinnosťou veriteľa, avšak nesúhlasí so žalobcom, že ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, toto právo má veriteľ bez časového obmedzenia, ale odvolací súd je toho právneho názoru, že aj pri plnení zo spotrebiteľskej zmluvy, právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, veriteľ môže použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

49. Odvolací súd však zdôrazňuje, že na to, aby súd mohol posúdiť, či veriteľ dodržal postupy a lehoty na uplatnenie práva spotrebiteľský úver zosplatniť, súd musí v konaní disponovať skutkovým tvrdením, ktorá konkrétna splátka mala zosplatnenie vyvolať. Bez určenia splátky, pre nesplnenie ktorej veriteľ uplatnil právo žiadať zosplatnenie celej pohľadávky, totiž nie je možné dôsledne posúdiť, či veriteľ uplatnil toto právo najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil dlžníka ako spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva a či veriteľ toto právo použil najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

50. Súd prvej inštancie k záveru, že úkonom žalobcu zo dňa 11.08.2020 zosplatnenie nebolo uskutočnené v súlade so zákonom, dospel na základe toho, že ak k zosplatneniu úveru malo dôjsť ku dňu 11.08.2020, k danému dňu musel byť žalovaný v omeškaní so zaplatením splátky viac ako 3 mesiace a v okolnostiach danej veci tak mohol žalobca pristúpiť k zosplatneniu úveru pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 12.04.2020.

51. Žalobca v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu skutkovému záveru a zo žalobcom predloženého Oznamenia o zosplatnení zo dňa 11.08.2020, Poslednej výzvy zo dňa 16.08.2018 a Prehľadu platieb úveru zo dňa 11.08.2020 je zrejmé, že úver bol zosplatnený v dôsledku omeškania žalovaného s úhradou splátky splatnej dňa 12.08.2018.

52. Jedným zo základných princípov civilného sporového konania je povinnosť strán sporu označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi tak, ako to upravuje čl. 8 CSP. Povinnosť pravdivo a úplne opísať rozhodujúce skutočnosti a označiť dôkazy na ich preukázanie zákonodarca v ustanovení § 132 ods. 1 CSP definuje aj ako osobitnú zákonnú náležitosť žaloby, keď súčasne v ustanovení § 132 ods. 2 CSP upravil, že opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Povinnosť strán pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu je osobitne upravená aj v ustanovení § 150 ods. 1 CSP. Každý má teda v konaní tvrdiť tie skutočnosti, ktoré spôsobujú vznik jeho nároku alebo zánik jeho povinností, pričom všeobecne platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť a preukázať žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo/2/2016 zo dňa 11.04.2017).

53. Bolo preto na žalobcovi, aby v konaní na súde prvej inštancie uviedol skutkové tvrdenie, pre nesplnenie ktorej konkrétnej splátky uplatnil právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky a aby podporil toto tvrdenie dôkazom. Žalobca však takúto konkrétnu splátku v žalobe neuviedol a nešpecifikoval ju ani v následných písomných podaniach. Neobstojí pritom tvrdenie žalobcu v odvolaní, že konkrétna splátka bola zrejماً z dôkazov žalobcu. Súd nemá povinnosť, ale ani právo z dôkazov strán sporu zisťovať si podstatné a rozhodujúce skutočnosti, avšak súd má podľa § 150 ods. 2 CSP možnosť požiadať strany o

ďalšie skutkové tvrdenia za účelom zistenia podstatných a rozhodujúcich skutočností. Preto, ak žalobca neuviedol konkrétnu splátku, pre nesplnenie ktorej uplatnil právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky, súd prvej inštancie nemal nahrádzať tvrdenia žalobcu a dedukovať, pre nezaplatenie ktorej splátky žalobca mohol pristúpiť k zosplateniu úveru, ale mal vyzvať žalobcu, aby uviedol skutkové tvrdenie, pre nesplnenie ktorej konkrétnej splátky uplatnil právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky.

54. Odvolací súd však musí konštatovať, že aj v prípade posudzovania splnenia zákonných podmienok zosplatenia pre omeškanie žalovaného s úhradou splátky splatnej dňa 12.08.2018, platí záver, že zosplatenie nebolo uskutočnené v súlade so zákonom. Pri splátke splatnej dňa 12.08.2018 tri mesiace od omeškania so zaplatením tejto splátky uplynuli 12.11.2018 a keďže najbližšia nasledujúca splátka bola splatná dňa 12.12.2018, právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie splátky splatnej dňa 12.08.2018 mohol žalobca použiť najneskôr do 12.12.2018 a ak žalobca toto právo použil dňa 11.08.2020, nebola splnená zákonná podmienka podľa § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka, t.j. použitie práva do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Pretože zákonné podmienky pre použitie práva veriteľa pre nesplnenie niektorej splátky žiadať o zaplatenie celej pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy sú kumulatívne, nesplnenie čo i len jednej z nich vedie k právnomu záveru, že predčasné zosplatenie úveru nie je uskutočnené v súlade so zákonom, a preto nemôže prívodiť zamýšľané právne účinky.

55. Pre úplnosť veci odvolací súd uvádza, že pokiaľ súd prvej inštancie vyhodnocoval splnenie zákonných podmienok zosplatenia vo vzťahu k splátke splatnej dňa 12.04.2020, odvolací súd súhlasí s tým, že vo vzťahu k tejto splátke žalobca nepredložil ani neoznačil upozorňujúcu výzvu, avšak predovšetkým žalobca v konaní na súde prvej inštancie ani len neuviedol tvrdenia, že právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky uplatnil pre pohľadávku splatnú dňa 12.04.2020. Dôkazná povinnosť strany sporu pritom nadväzuje na povinnosť tvrdenia, a teda predpokladom dôkaznej povinnosti je tvrdenie rozhodujúcich a podstatných skutočností stranou, tzv. bremeno tvrdenia.

56. Vzhľadom na to, že právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie splátky splatnej dňa 12.08.2018 žalobca nerealizoval v súlade so zákonnými podmienkami ustanovenými v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka a toto právo v súlade s kumulatívnymi zákonnými podmienkami nerealizoval prípadne ani pre nesplnenie splátky splatnej dňa 12.04.2020, aj odvolací súd dospel k právnomu záveru, že žalobca úver účinne nezosplatnil, a preto nároky z titulu predčasného zosplatenia úveru žalobcovi nepatria.

57. Základným procesným predpokladom, aby súd mohol rozhodnúť vo veci samej, je splnenie procesných podmienok. Civilný sporový priadok upravuje aj tzv. vecné procesné podmienky, ku ktorým patrí aj existencia žaloby, resp. návrhu na začatie konania. Splnenie tejto procesnej podmienky je úzko prepojené so zákonnou požiadavkou viazanosti súdu prvej inštancie žalobným návrhom (§ 216 CSP), keď podľa § 132 ods. 1 CSP žalobný návrh je aj zákonnou obsahovou náležitosťou žaloby. Základnou obsahovou náležitosťou žaloby podľa § 132 ods. 1 CSP je aj pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, pričom podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe je podľa § 140 ods. 2 CSP zmenou žaloby.

58. Keďže žalobca úver účinne nezosplatnil, súd prvej inštancie správne konštatoval, že zmluvne dohodnutý spôsob a čas vrátenia úveru žalovaným zostal zachovaný, a preto žalovaný naďalej mal plniť žalobcovi zmluvne dohodnuté splátky a na základe takéhoto konštatovania súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi všetky neuhradené splátky splatné ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie, konkrétne neuhradenú časť splátky č. 8 vo výške 122,84 Eur a splátku č. 9 až 48, každú vo výške 169,63 Eur, teda spolu sumu 6.908,04 Eur. Žalobca sa však žalobou domáhal úhrady splátok len po splátku splatnú dňa 12.07.2020, i keď tento nárok definoval čiastočne ako istinu úveru a čiastočne ako zmluvný úrok, keďže v splátkovom kalendári obsiahnutom v Zmluve strany dohodli, aká časť pravidelnej mesačnej splátky je určená na splatenie istiny úveru a aká na splatenie úroku a v zostávajúcej časti sa istiny a zmluvného úroku domáhal z titulu predčasného zosplatenia. Súd prvej inštancie mohol a mal žalobcovi priznať úhradu nezaplatených splátok, ale tieto si žalobca uplatnil len za obdobie do zosplatenia, t.j. po splátku splatnú dňa 12.07.2020 a z obsahu spisu súdu prvej inštancie nevyplýva taký úkon žalobcu, ktorým by uviedol také skutkové tvrdenia, na základe ktorých by sa domáhal úhrady splátok splatných od 12.08.2020 do 12.11.2021 tak, ako o takomto nároku rozhodol súd prvej inštancie vo výroku I. napadnutého rozhodnutia. Predmet civilného sporového konania totiž

vymedzuje žalobca nielen pokiaľ ide o výšku alebo rozsah plnenia, ktoré žiada priznať, ale aj pokiaľ ide o konkrétny právny vzťah, o ktorom tvrdí, že existuje a je ohrozený alebo porušený a tiež pokiaľ ide o konkrétny nárok z tohto právneho vzťahu, ktorému žiada poskytnúť súdnu ochranu.

59. Súd prvej inštancie síce vo výroku I. napadnutého rozhodnutia rozhodol ultra petit a podľa § 380 ods. 2 CSP na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihladne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené, avšak žalovaný, v ktorého neprospech bol výrok I. rozhodnutia vydaný a ktorý jediný bol oprávnenou osobou na podanie odvolania proti výroku I. rozhodnutia, odvolanie nepodal, t.j. výrok I. rozhodnutia súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť, a preto odvolací súd pri svojom rozhodovaní na zistenú vadu procesných podmienok, ktorá sa prejavila v právoplatnom výroku I. rozhodnutia súdu prvej inštancie, prihliadať nemohol.

60. Žalobca v odvolaní namietal záver súdu prvej inštancie, ktorý dojednávania o zmluvnej pokute vyhodnotil ako neprijateľnú podmienku, hoci dojednanie o zmluvnej pokute doslovne kopíruje ustanovenia Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z..

61. Neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka sú také ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Preto aj v prípade, ak zmluva medzi spotrebiteľom a dodávateľom nie je dojednaná individuálne, podlieha súdnemu prieskumu, v rámci ktorého súd vyhodnotí, či daná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ak by takáto podmienka bola dojednaná individuálne, súdny prieskum by bol bezpredmetný, pretože v zmysle druhej vety ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre individuálne dojednané zmluvy neplatí zákaz neprijateľných podmienok. Z toho však nevyplýva, že by zmluvné dojednávania obsiahnuté vo všetkých ostatných zmluvách než tých, ktoré sú dojednané individuálne, automaticky obsahovali neprijateľné zmluvné podmienky.

62. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 4 písm. k) predpokladá dohodu medzi spotrebiteľom a dodávateľom ohľadne sankcií spojených s neplnením spotrebiteľovho záväzku, avšak nepripúšťa ju v tom prípade, ak by táto dohoda zaväzovala spotrebiteľa zaplatiť sankciu v neprimerane vysokej sume. Výkladom a contrario je možné dospieť k záveru, že pokiaľ je obsahom spotrebiteľskej zmluvy dojednanie, v zmysle ktorého je spotrebiteľ v prípade nesplnenia svojho záväzku povinný zaplatiť sankciu v primeranej výške, takáto dohoda nemôže byť bez ďalšieho vyhodnotená ako neprijateľná zmluvná podmienka.

63. Odvolací súd sa preto zaoberal dohodou žalobcu a žalovaného o povinnosti žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu s ohľadom na dohodnutú výšku zmluvnej pokuty. Odvolací súd zistil, že dohoda obsiahnutá v čl. IX. bod 2 Zmluvy je totožná so znením Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka a ktoré nariadenie vo svojom ustanovení § 3a ods. 1 upravuje maximálnu výšku sankcií za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov totožným spôsobom ako znenie čl. IX. bod 2 Zmluvy. V zmysle zákonnej úpravy Nariadenia č. 87/1995 Z.z. sa maximálna výška sankcie určuje vzhľadom na dve samostatné hodnoty, a to vzhľadom na výšku priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov zvýšenej o 10 percentuálnych bodov, avšak zároveň vzhľadom na 3-násobok úrokov z omeškania určených podľa § 3 Nariadenia č. 87/1995 Z.z.. V danom prípade nižšiu hodnotu mal 3-násobok úrokov z omeškania, keďže úroky z omeškania určené na základe § 3 Nariadenia č. 87/1995 Z.z. boli vo výške 5 % ročne, a teda trojnásobok tejto sumy je tak vo výške 15 % ročne. Preto pokiaľ si žalobca uplatnil voči žalovanému sankciu za omeškanie so splácaním peňažných prostriedkov vo výške 15 % ročne, ktorá zahŕňala zákonné úroky z omeškania v zmysle § 3 Nariadenia vlády vo výške 5 % ročne a dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 10 % ročne, takto upravená výška sankcií je v súlade s § 3a Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Ak by súd vyhlásil takto upravenú dohodu, ktorá je doslovne prevzatá z ustanovenia § 3a Nariadenia č. 87/1995 Z.z. za neprijateľnú podmienku, označil by tým znenie ustanovenia § 3a ods. 1, ktoré je obsahom Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. za ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa a takýto záver by pochopiteľne nemal opodstatnenie.

64. Keďže odvolací súd dospel k záveru, že dojednanie zmluvnej pokuty v spotrebiteľských vzťahoch nie je samo o sebe neprípustné, neprípustné je iba v prípade, ak dojednaná sankcia za nesplnenie záväzku spotrebiteľa je neprimerane vysoká a keďže zároveň odvolací súd zistil, že dojednaná sankcia medzi

žalobcom a žalovaným je v súlade s § 3a Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., nevyhodnotil ju ako neprímerane vysokú a jej výšku posúdil ako primeranú a súladnú so zákonom, a preto dospel k záveru, že súd prvej inštancie nepostupoval správne, keď v rozsahu nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 10% ročne zo splátok úveru splatných do 13.07.2020 za obdobie omeškania od dňa splatnosti jednotlivých splátok do dňa podania žaloby, t.j. zmluvnej pokuty vo výške 607,55 Eur, žalobu žalobcu zamietol.

65. Pre úplnosť veci odvolací súd udáva, že nemal dôvod odkloniť sa od svojho právneho názoru vysloveného v rozhodnutí č. k. 43Co/70/2019-207 zo dňa 14.11.2019, na ktoré rozhodnutie poukazoval aj žalobca a v ktorom rozhodnutí bola odvolacím senátom vyhodnocovaná totožná právna otázka.

66. Súd prvej inštancie zamietol žalobu aj v časti uplatneného úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy zmluvnej pokuty 454,04 Eur (vyčíslenej ku dňu 11.08.2020) za obdobie od 15.09.2020 do zaplatenia. Napriek tomu, že žalobca v odvolaní namietol aj túto časť rozhodnutia súdu prvej inštancie, keďže rozsah odvolania smeroval proti celej zamietacej časti, v odvolaní neuviedol žiadne odvolacie dôvody, z ktorých by vyplývalo, akým spôsobom súd prvej inštancie pochybil, ak tento nárok žalobcu zamietol. Odvolací súd je podľa § 380 ods.1 CSP viazaný odvolacími dôvodmi a ak žalobca neuviedol žiaden odvolací dôvod, pre ktorý by mal odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti zamietnutého nároku vyhodnotiť iným spôsobom, odvolací súd sa ním nemal na akom podklade zaoberať, keď v zmysle zákonnej dikcie § 373 ods. 1 in fine CSP na doplnenie odvolacích dôvodov súd odvolateľa nevyzýva, a preto nemohol byť daný dôvod na zmenu a ani na zrušenie napadnutého rozhodnutia v tejto časti nároku žalobcu.

67. Žalobca v odvolaní namietal aj závery súdu prvej inštancie týkajúce sa nákladov spojených s uplatnením pohľadávky a žalobca mal za to, že je logické, že za každú upomienku si účtuje poplatok v súlade so Sadzobníkom poplatkov, s ktorým žalovaný pri podpise Zmluvy vyjadril súhlas.

68. Príslušenstvom pohľadávky podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka sú aj náklady spojené s jej uplatnením. Žalobca uplatnené náklady v žalobe definoval ako: náklady za vystavenie upomienky č. 1 zo dňa 19.03.2018, 19.05.2018, 19.06.2018 vo výške 3,- Eur a náklady za vystavenie poslednej výzvy zo dňa 17.07.2018, 16.08.2018 vo výške: 4,- Eur. Zhodne so súdom prvej inštancie aj odvolací súd je toho názoru, že zo Sadzobníka poplatkov spoločnosti žalobcu nevyplýva, že žalobca má právo žiadať poplatok za každú upomienku, resp. za upomienku vystavenú vždy pre inú splátku. V sadzobníku poplatkov je definovaný poplatok za službu: Vystavenie 1. listovej upomienky pri oneskorenej úhrade. V pravidlách slovenského jazyka bodka za číslou vždy vyjadruje poradie, a preto jazykový výklad je taký, že ide o slovom „prvú“ upomienku, pričom v Sadzobníku poplatkov nie je uvedené, že spoplatnená má byť upomienka pre každú jednotlivu oneskorenú splátku, a teda že žalobca môže upomienku spoplatňovať opakovane pri každom ďalšom omeškaní žalovaného podľa jednotlivých splátok a že by takáto upomienka mala predstavovať „prvú“ upomienku pre danú omeškanú splátku. Preto, ak žalobca žiadal náhradu nákladov za každú upomienku a osobitne pri každej splátke, takýto postup je v rozpore s jazykovým prejavom vyjadreným v Sadzobníku poplatkov spoločnosti žalobcu. Obdobne uvedené závery platia aj pre tzv. poslednú výzvu, keď navyše takýto náklad v Sadzobníku poplatkov výslovne uvedený ani nie je a nebolo úlohou súdov, aby podľa obsahového vyjadrenia úkonu žalobcu vyhodnocovali, či tento je možné subsumovať pod niektorý z iných nákladov uvedených v Sadzobníku poplatkov žalobcu. Odvolací súd preto vyhodnocuje ako správny záver súdu prvej inštancie, keď žalobcovi priznal náklady spojené s uplatnením pohľadávky len vo výške 7,- Eur.

69. K odvolacej námietke žalobcu, že v spore boli prípustné prostriedky procesnej obrany a procesného útoku týkajúce sa existujúcej ustálenej rozhodovacej praxe vo vzťahu k zmluvnej dokumentácii žalobcu odvolací súd udáva, že definícia prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany je obsiahnutá v ustanovení § 149 CSP, a teda prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky. Právnu istotu podľa článku II. ods. 2 CSP je síce aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, avšak rozhodnutia iných súdov prvej inštancie a ani rozhodnutia odvolacích súdov, na ktoré rozhodnutia žalobca v odvolaní odkazoval, ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít nepredstavujú. Ustálená rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít je totiž vyjadrená predovšetkým

v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovisk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky a do tohto pojmu možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali. (porovnaj: uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 6. marca 2017, sp. zn. 3 Cdo 6/2017). Navyše, pokiaľ žalobca v odvolaní poukazoval na rozhodnutia všeobecných súdov týkajúce sa zmluvnej dokumentácie žalobcu, tieto rozhodnutia boli vydané (vyhlásené) v individuálnych spotrebiteľských sporoch, a teda v žalobcom konštatovaných konaniach nebolo skúmané, či žalobca ako dodávateľ spotrebiteľské zmluvy s neprijateľnou zmluvnou podmienkou uzatvára vo viacerých prípadoch tak, ako to predpokladá ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka. V žalobcom konštatovaných konaniach účelom bolo vyjadriť, že v konkrétnych okolnostiach tam posudzovanej veci bolo rozhodované o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy a bolo vyhodnocované, či konkrétna a individualizovaná spotrebiteľská zmluva obsahuje ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takémuto postupu napokon zodpovedá aj procesná úprava účinná od 01.07.2016, ktorá umožňuje súdu vysloviť neprijateľnosť zmluvnej podmienky tak v individuálnom spotrebiteľskom spore (§ 298 CSP), ako aj mimo rámca konkrétneho konania na podnet špecificky legitimovaných subjektov (§ 302 CSP) a so špecifickými účinkami rozsudku (§ 305 CSP), pričom iba v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, ak súd určí neprijateľnosť zmluvnej podmienky, zároveň túto zmluvnú podmienku žalovanému (veriteľovi) používať zakáže (§ 305 ods. 3 CSP). Súdy teda v individuálnych sporoch posudzujú a vyhodnocujú prijateľnosť, či neprijateľnosť zmluvnej podmienky závisle od okolností konkrétnej posudzovanej veci a neposudzujú, či dodávateľ spotrebiteľské zmluvy s takouto zmluvnou podmienkou uzatvára vo viacerých prípadoch s poukazom na § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka. Nešlo preto o rozhodnutia, ktoré by mali byť v tejto posudzovanej veci pre súd prvej inštancie záväzné, a preto súd prvej inštancie ani nebol povinný odôvodniť odklon od ustálenej rozhodovacej praxe, keďže k odklonu nedošlo.

70. Odvolací súd vyhodnocuje ako nedôvodnú aj odvoláciu námietku žalobcu, ktorou súdu prvej inštancie vytýkal nesprávny procesný postup a spôsob vedenia pojednávania, keď v nadväznosti na vyjadrenie súdu prvej inštancie prezentované v obsahu predbežného právneho posúdenia nebolo pre žalobcu možné dedukovať, ako súd prvej inštancie žalobcom uplatnený nárok posúdil, čím súd prvej inštancie mal obmedziť právo žalobcu na to, aby sa mohol relevantne vyjadriť ku všetkým skutočnostiam podstatným pre rozhodnutie o nároku vo veci samej.

71. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 181 ods. 2 ukladá súdu uviesť na pojednávaní tiež svoje predbežné právne posúdenie. Súd prvej inštancie vec prejednal a rozhodol na pojednávaní konanom dňa 01.12.2021. V zápisnici o pojednávaní súd prvej inštancie uviedol, že postupuje podľa § 181 ods. 2 CSP a následne konštatoval, že oboznamuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere na č. I. 20 a to prečítaním konkrétnych obsahových náležitostí zmluvy, ďalej sa číta článok IX. a článok XII. bod 3 tejto zmluvy a číta sa č. I. 45 spisu.

72. O procesných úkonoch, pri ktorých súd koná so stranou alebo vykonáva dokazovanie sa podľa § 98 ods. 1 CSP vyhotovuje záznam technickým zariadením určeným na zaznamenávanie zvuku. Ak to súd považuje za vhodné a účelné, podľa § 99 ods. 1 CSP spisuje sa o procesných úkonoch aj zápisnica. Keďže záznam vyhotovený technickým zariadením určeným na zaznamenávanie zvuku je obligatórny a zápisnica o pojednávaní je fakultatívna, pre zistenie skutočného priebehu pojednávania konaného dňa 01.12.2021 pre odvolací súd bolo rozhodujúce to zacytenie, ktoré bolo obsiahnuté v zázname vyhotovenom technickým zariadením určeným na zaznamenávanie zvuku.

73. Zo záznamu vyhotoveného technickým zariadením určeným na zaznamenávanie zvuku odvolací súd zistil, že na pojednávaní dňa 01.12.2021 konajúca sudkyňa súdu prvej inštancie v rámci predbežného právneho posúdenia uviedla, že nedošlo k riadnemu zosplatneniu úveru, lebo nebola doložená taká kvalifikovaná výzva, ktorá by mohla spôsobiť, resp. navodiť zosplatnenie. Následne tiež uviedla, že nedošlo k platnému zosplatneniu, nakoľko nebola v potrebnom čase pred zosplatnením realizovaná výzva pre žalovaného, na základe čoho platí pôvodné zmluvné dojednanie a len nárok na splátky. Prítomná právna zástupkyňa žalobcu prítom na predbežné právne posúdenie súdu prvej inštancie reagovala okrem iného aj tým, že má za to, že zosplatnenie je platné, lebo v čase zosplatnenia bol

už žalovaný 3 mesiace v omeškaní a poukazovala aj na prijatie ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka s tým, že zosplatnenie nie je povinnosťou žalobcu a ku konštatovaniu súdu, že zosplatneniu má predchádzať písomná výzva uviedla, že to bola tá zo 16.08.2018.

74. Predbežné právne posúdenie veci nemusí sudca osobitne odôvodňovať, čím by predstihol náležitosti verejného vyhlásenia rozsudku a predovšetkým jeho písomného vyhotovenia. Strany, ani ich zástupcovia nie sú oprávnení reagovať na prezentované právne posúdenie inak, ako štandardnými vyjadreniami k predmetu konania. Nie je účelné, aby súd viedol so stranami a ich zástupcami na základe vlastného predbežného právneho posúdenia konfrontačnú polemičku o vecnej správnosti prezentovaných záverov. To je procesne vyhradené pre prípadné odvolacie konanie. Predbežné právne posúdenie veci má predovšetkým umožniť objektivnú predvídateľnosť následného súdneho rozhodnutia a vytvoriť priestor na prehodnotenie vlastnej procesnej pozície sporových strán, ich vecnú a efektívnu právnu argumentáciu, riadne substancovanie skutkových tvrdení a dôkazných návrhov a pod.. (porovnaj: Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, 672 s.).

75. Odvolací súd je potom toho názoru, že ak súd prvej inštancie konštatoval, že nedošlo k platnému zosplatneniu a že platia pôvodné zmluvné dojednania o splátkach, žalobcovi, resp. stranám a ich zástupcom, muselo byť zrejmé, aký výrok rozhodnutia vo veci samej možno očakávať, a preto odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie právo žalobcu na spravodlivý súdny proces neporušil.

76. Vzhľadom na uvedené odvolací súd na odvolanie žalobcu napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku II. podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu v sume 607,55 Eur, pričom podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je 3 dni a plynie žalovanému od právoplatnosti tohto rozhodnutia a v zostávajúcej časti rozhodnutie o zamietnutí žaloby podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

77. Pre úplnosť veci odvolací súd udáva, že vyhodnotenie otázky, či spotrebiteľská zmluva obsahuje dojednanie, ktoré je neprijateľnou podmienkou, je otázkou právneho posúdenia. Na vyhodnotenie tejto otázky nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, pretože skutkový stav zistený súdom prvej inštancie bol dostatočný na rozhodnutie o spornej otázke, či dojednanie strán o zmluvnej pokute spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa

78. Pokiaľ žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že úroky sú veľmi veľké a sú hodné úzery a pokiaľ žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žiadal o plnenie v splátkach vo výške najviac 100,- Eur, odvolací súd musí konštatovať, že nemal daný právny rámec, aby výšku úrokov a možnosť plnenia v splátkach posudzoval, keďže proti výroku I. súdu prvej inštancie, ktorým bol žalovaný zaviazaný na peňažné plnenie v zákonnej lehote 3 dni od právoplatnosti rozhodnutia, žalovaný odvolanie nepodal.

79. Vzhľadom na zmenu rozhodnutia vo veci samej, odvolací súd podľa § 396 ods. 2 CSP zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v závislom výroku II. o trovách konania, o ktorých súd prvej inštancie správne rozhodoval podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP a keďže výrok o trovách konania bol napadnutý len žalobcom a len ako výrok závislý, tak ako súd prvej inštancie, aj odvolací súd vychádzal z hodnoty celej veci v sume 9.568,15 Eur. Po zmene rozhodnutia odvolacím súdom žalobcovi bolo v prvoinštančom konaní priznané peňažné plnenie v sume 7.522,59 Eur s prísl. (6.915,04 Eur + 607,55 Eur), čo v pomere k celému predmetu veci predstavuje 78,62%, a teda v tejto časti mal v konaní na súde prvej inštancie úspech žalobca. V zostávajúcej časti, ktorá zodpovedá sume 2.045,56 Eur s prísl. Eur, zostala žaloba zamietnutá, čo v pomere k celému predmetu veci predstavuje 21,38%, a teda v tejto časti mal v konaní na súde prvej inštancie úspech žalovaný. Pomerom úspechu strán mal v konaní na súde prvej inštancie žalobca čistý úspech v rozsahu 57,24% (78,62% - 21,38%), a preto odvolací súd priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie v rozsahu 57,24%.

80. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodoval podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP a keďže žalobca ako odvolateľ mal v odvolacom konaní úspech len čiastočný, odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania pomerne rozdelil. Predmetom odvolacieho konania bolo zaplatenie sumy 2.653,11 Eur s prísl., t.j. zamietnutá časť žaloby (9.568,15 Eur - 6.915,04 Eur). Odvolanie žalobcu bolo do sumy 607,55 Eur dôvodné, čo v pomere k predmetu odvolacieho konania predstavuje 22,90%, a teda v tejto časti mal v odvolacom konaní úspech žalobca. V zostávajúcej

časti, ktorá zodpovedá sume 2.045,56 Eur s prísl. (2.653,11 Eur - 607,55 Eur), odvolanie dôvodné nebolo, čo v pomere k predmetu odvolacieho konania predstavuje 77,10%, a teda v tejto časti mal v odvolacom konaní úspech žalovaný. Pomerom úspechu strán mal v odvolacom konaní žalovaný čistý úspech v rozsahu 54,20%, a preto odvolací súd priznal žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 54,20%. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

81. Rozhodnutie bolo senátom odvolacieho súdu prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).